

**«Ўзаэронавигация» Маркази Давлат Унитар Корхонасининг
Бизнес-режасини бажарилиши бўйича
ҲИСОБОТ
ҳисобот даври: 2021 йил январь – июнь**

1. Ишлаб чиқариш қуввати:

«Ўзаэронавигация» Маркази Давлат Унитар Корхонасининг асосий ишлаб чиқариш кўрсаткичи бу ҳаво кемаларига аэронавигацион хизматларини кўрсатишдан иборатдир:

Прогноз – **35 553**та Ҳаво Кемаси

Факт – **35 260**та Ҳаво Кемаси

Бажарилмаслик – 1% га

Бажарилмаслик сабаби: «Ўзаэронавигация» Маркази Давлат Унитар Корхонаси ҳаво кемаларига аэронавигацион хизмат кўрсатишни амалга оширади. Давом этаётган «COVID-19» пандемияси туфайли баъзи авиакомпаниялар мунтазам рейсларни амалга оширмаяпти, кўпгина дунё давлатларининг чегаралари ёпик.

2. Пул кўринишида ишлаб чиқариш ҳажми:

Кўрсаткичлари	Прогноз (минг. сўм)	Факт (минг. сўм)	Оғиш (%)
Жами ишлаб чиқариш ҳажми, шу жумладан	110 230 952	137 139 101	124
Ҳаво кемаларига аэронавигацион хизматни тақдим этилиши	105 256 600	128 588 781	122
Ўзга хизматлар	4 974 352	8 550 320	172

3. Молиявий кўрсаткичлар:

Кўрсаткичлари	Прогноз (минг. сўм)	Факт (минг. сўм)	Оғиш (%)
Жами даромад, шу жумладан	126 621 860	158 154 577	125
Соф даромад	110 230 952	137 139 101	124
Асосий фаолиятдан ўзга даромадлар	400 000	411 295	103
Молиявий фаолиятдан олинган даромадлар	15 990 908	20 604 181	129
Таннарх	57 845 353	45 686 302	79
Жами давр харажатлари, шу жумладан	15 427 492	19 436 502	126
Амалга ошириш бўйича харажатлари	0	0	0
Маъмурий харажатлар	1 813 286	1 879 693	104
Ўзга операцион харажатлар	13 614 206	17 556 809	129
Молиявий фаолият бўйича харажатлар	45 222 113	27 664 773	61
Соф фойда / зарар	7 927 868	63 147 909	797

«Covid-19» пандемияси «Ўзаэронавигация» Маркази Давлат Унитар Корхонасининг фаолиятига салбий таъсирини кўрсатди.

Хизматларни сотишдан олинган соф даромад прогнозга нисбатан 24% га ошди. Авиацион катнови аста-секин ўсиб бормоқда. Бироқ, мунтазам рейслар тикланмаган, юк ташиш ва чартер рейслари бажарилмоқда. Бундан ташқари, Европа ва Россияда карантин чораларини кучайтириш яна эълон қилинади. Бу ҳаво қатновига чекловлар киритилишига олиб келиши мумкин деган хавотир бор.

Таннарх, прогнозга нисбатан 21%га камайди.

Даврлар бўйича харажатлар прогнозга мос равишда 26%га ўсди.

Молиявий фаолият бўйича Харажатлар моддаси 39 % га камайди.

Соф молиявий натижа режалаштирилган кўрсаткичга нисбатан 697% га ўсди.

4. Солиқлар:

Кўрсаткичлар	Прогноз (минг. сўм)	Факт (минг. сўм)	Оғишлар (%)
Жами солиқлар ва бюджетга мажбурий тўловлар, шу жумладан:	9 430 420	13 336 469	141
Даромад солиғи	199 034	2 219 091	1115
ҚҚС	-260 125	-160 812	62
Акциз			
ЕСП	4 238 299	5 386 177	127
Ер ости бойликларидан фойдаланганлик учун солиқ			
Бошқалар	5 253 212	5 892 013	112

Кўшилган киймат солигининг салбий киймати (ҚҚС): Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 263-моддасига мувофиқ, халқаро ташиш билан боғлиқ хизматларга солиқ солиш нол ставка бўйича амалга оширилади. Шунга кўра, ҚҚС бюджетдан қайтарилиши кераклиги юзага келади, яъни ҚҚС суммаси, ҳисобга қабул қилинадигани, хизматларни сотишдан олиннадиган ҚҚС миқдоридан юқоридир.

5. Соф фойдани тақсимлаш:

Номланиши	Прогноз (минг. сўм)	Факт (минг. сўм)	Оғишлар (%)
Соф фойда	7 927 868	63 147 909	797
Жами дивидендлар тўловига, шу жумладан:	0	0	0
Давлат улуши бўйича	0	0	0
Улардан тўлангани	0	0	0
Захира фондига	0	0	0
Корхонани ривожлантиришга	0	59 990 514	0
Бошқалар	0	3 157 395	0

Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 25 декабрдаги ЎЗРҚ - 657-сонли Қонунига мувофиқ (12-модда): «Давлат корхоналари ҳамда устав капиталида

50 фоиз ва ундан ортик давлат улуши мавжуд бўлган юридик шахслар томонидан 2021 йилнинг 1 июлига қадар 2020 йил якунлари бўйича ўз соф фойдасининг 50 фоизидан кам бўлмаган миқдорда Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетига тегишли равишда ажратмалар ва давлат улуши бўйича дивидендлар ҳисобланади ҳамда 2021 йилнинг 1 сентябридан кечиктирмасдан тегишли даражадаги бюджетларга ўтказилади».

2020 йил якуни бўйича соф молиявий натижа - салбийдир.

6. Қарздорлик:

Номланиши	Ҳисобот даври бошига (минг. сўм)	Режа (минг. сўм)	Ҳисобот даври охирига (минг. сўм)	Улардан муддати ўтган (минг. сўм)
Дебиторлик қарздорлиги	83 708 368	102 195 724	96 891 846	502 831
Кредиторлик қарздорлиги	52 537 810	16 145 970	28 915 828	0

Муддати ўтган дебиторлик қарзлари Ўзбекистон Республикаси ҳаво ҳудудида транзит рейсларини амалга оширувчи хорижий авиакомпанияларга кўрсатилган аэронавигацион хизматлари учун, тўловларини тўламаганлиги натижасида юзага келди.

Кўрсатилган хизматлар учун тушумларнинг олинмаслиги авиакомпанияларнинг банкротлиги, Авиакомпания эксплуатанти Сертификатидан маҳрум қилиниши, ҳаво кемаларининг лизинг шартномасини тугаши, авиакомпаниянинг парвозлар географиясининг ўзгариши ва авиаофатлари билан боғлиқ.

«Ўзаэронавигация» Маркази Давлат Унитар Корхонаси мавжуд бўлган муддати ўтган дебиторлик қарзларини бартараф этиш учун қуйидаги чораларни кўрмоқда:

- қарздор авиакомпанияларга аэронавигацион хизматларини кўрсатиш тўхтатилмоқда;
- қарздор - авиакомпанияга нисбатан даъволар қўйилмоқда;
- авиакомпаниялари қарздор бўлган давлатларнинг Авиация маъмурияти билан ёзишмалар олиб борилмоқда;
- Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги, авиакомпаниялари қарздор бўлган мамлакатларнинг элчихоналари ва консулликлари, муддати ўтган дебиторлик қарзларини қайтариш масаласини ҳал қилишда ёрдам бериш учун жалб қилинмоқда.

Кредиторлик қарзларининг ўсиши (режага нисбатан) «Ўзаэронавигация» Маркази ДУК томонидан ташқи қарз мажбуриятларини тўлаш учун ссудани олиниши билан боғлиқ. Корхона муддати ўтган кредиторлик қарзига эга эмас.

7. Ташқи қарз:

Номланиши	(01.01.2021й.) даври бошланишига қолдик	Олинди (минг. АҚШ доллари)	Қайтарилди (минг. АҚШ доллари)	(01.07.2021й.) даври охирига қолдик
Корхонанинг ташқи қарзи, шу жумладан:	28 000	-	2 626	25 374
Далат қафолати остида	28 000	-	2 626	25 374
Далат қафолатисиз, шу жумладан:	-	-	-	-
Бўйсунувчи ташкилотлар қафолати	-	-	-	-
Корхонани ўз қафолати остида	-	-	-	-
Ўзга ташкилотларнинг қафолати	-	-	-	-

Корхона Самарқанд, Бухоро, Урганч аэропортлари ҳаво кемалари парвозларини таъминлаш радиотехника асбоб-ускуналарини модернизация қилинишига «Ўзбекистон ҳаво йўллари» МАК ва «Аления Маркони Системз» (Италия) ўртасида тузилган, контракт бўйича кредит мажбуриятларига эга. Контрактни молиялаштириш ҳукумат қафолати остида ўтказилган: Ўзбекистон Республикаси Молия Вазирлигининг 17.12.1996 йилдаги UZB-P3 ва 14.12.1996 йилдаги UZB-P5 ва JBIC (Япония) банки контрактлари. Ускуналар 2000 йилда ишга туширилган.

Кредит муддатини кечиктирилиши 2006 йил 20 декабргача берилган эди.

Кредит бўйича ҳисоб-китоблар тўловлар жадваллари бўйича 2026 ва 2029 йилларгача (июнь ва декабрда) амалга оширилади.

8. Корхонанинг ташқи савдо ва ташқи молиявий фаолияти:

Кўрсаткичлари	Прогноз (минг. АҚШ доллари)	Факт (минг. АҚШ доллари)	Оғиш (%)
Экспорт ҳажми	9 472	10 534	111
Импорт ҳажми	943	233	25
Савдо баланси (экспорт ва импорт ўртасидаги фарк)	8 529	10 301	121
Валюта талаби	-	-	-

9. Самарадорликнинг асосий кўрсаткичлари:

«Давлат улуши бўлган акциядорлик жамиятлари ва бошқа хўжалик юритувчи субъектлар фаолияти самарадорлигини баҳолаш мезонларини жорий этиш тўғрисида»ги Низом (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 28 июлдаги 207-сон Қарорининг 1-сонли Иловаси) ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 9 декабрдаги «Давлат иштирокидаги корхоналар ижро этувчи органи фаолияти самарадорлигини баҳолаш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги

775-сон Қарорининг Иловасига мувофиқ, «Ўзаэронавигация» Маркази Давлат Унитар Корхонасида корхона самарадорлигининг асосий фаолият кўрсаткичлари ишлаб чиқилган.

№	Кўрсаткичлар	Меъёр	Солиштирма микдор (%)	Прогноз	Факт	Бажарилиш фоизи (%)	КПЭ С*F/100
	А	В	С	Д	Е	Ф	Г
1.	Сотишдан тушган соф тушум прогнозини амалга бажарилиши (минг сўм)	-	15	110230952	137139101	124,411	18,662
2.	Соф фойда прогнозини бажарилиши (минг сўм)	-	15	7883442	63147909	801,02	120,153
3.	Активларнинг рентабеллиги	>0,05	8	0,07	0,114	163,429	13,074
4.	Ишлаб чиқариш қуввати коэффициентидан фойдаланиш	>0,05	8	1	0,99	99	7,92
5.	Қоплама коэффициенти (тўлов қобилияти)	>0,2	13	7,04	4,529	64,332	8,363
6.	Молиявий мустақиллик коэффициент	>1	13	11,59	8,853	76,395	9,93
7.	Экспорт параметрларининг бажарилиш кўрсаткичи (белгиланган вазифага % билан)	-	15	100	111	111	16,65
8.	Хорижий валютанинг мустақиллик коэффициенти	<1	13	0,09	0,02	22,222	2,889
	Жами:		100,00				197,641

9.1. Амалга оширишдан соф тушум прогнозини бажариш (минг.сум) – корхонанинг молиявий ҳолатини тавсифлайди, сотиш ҳажмини, ишлаб чиқарилган маҳсулотларни сотишдан олинган пул микдорини, кўрсатилган хизматларни, бажарилган ишларни кўрсатади. Кўрсаткични динамикада ва бизнес-режа билан таққослашда кўриб чиқиш мақсадга мувофиқ.

9.2. **Соф даромад прогнозини бажариш (зарар)** (минг.сум) - ташкилот фаолиятининг натижасини кўрсатади ва ушбу турдаги фаолиятни амалга ошириш қанчалик фойдали эканлигини кўрсатади. Кўрсаткични динамикада ва бизнес-режа билан таққослашда кўриб чиқиш мақсадга мувофиқ.

9.3. **Активлар рентабеллиги (%)** - ташкилотнинг молиявий ва иқтисодий фаолиятининг рентабеллиги (зарарли) даражасини кўрсатади. Агар ҳисобот даврида рентабеллик коэффицентлари: нолдан (минус кўрсаткичидан) пастрок бўлса, ташкилот фойдасиз деб ҳисобланади; 0,05 дан паст қийматга эга бўлса, ташкилот кам даромадли ҳисобланади (монополист корхоналар бундан мустасно).

9.4. **Ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш коэффиенти** - корxonанинг ишлаб чиқариш қувватларини юклаб олиш даражасини тавсифлайди, бу маҳсулотнинг ҳақиқий ҳажмини энг юқори даражага (ижарага олинган ва консерванланган қувватларни ҳисобга олмаган ҳолда) нисбати сифатида ифодаланади. Агар ҳисобот даврида ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш коэффиенти 0,5 ёки ўрта тармоқдан паст бўлса, унда ушбу ташкилот ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланишнинг паст даражасига эга.

9.5. **Қоплам коэффиенти (тўлов қобилияти)** - ташкилотнинг қисқа муддатли мажбуриятларининг тўлов имкониятларини кўрсатади, фақатгина қарздорлар билан ўз вақтида ҳисоб-китоблар ва тайёр маҳсулотни қулай сотиш билан эмас, балки жорий (айланма) активларнинг бошқа элементлари билан баҳоланади. Ушбу коэффиентнинг энг кам қиймати – 0,2. Ҳисобот даврининг охирида тўлов қобилияти коэффиенти 1,25 дан паст бўлса, ушбу кўрсаткич бўйича ташкилот тўловга лаёқатсиз ҳисобланади. Коэффиентнинг пасайиши ташкилотнинг тўлов имкониятларини камайтиришни кўрсатади.

9.6. **Молиявий мустақиллик коэффиенти** - қисқа муддатли қарз маблағларининг ўз манбалари билан қайтарилиши таъминланганлик даражасини белгилайди. Агар ҳисобот даврининг охирида ўз ва қисқа муддатли қарз маблағларининг коэффиент нисбати 1 дан кам бўлса, бу ташкилотнинг молиявий хавфининг мавжудлигини кўрсатади. Коэффиентнинг пасайиши ташкилотнинг молиявий хавфини оширади.

9.7. **Экспорт параметрларини бажариш кўрсаткичи** (белгиланган вазифага нисбатан %да) - мақсадли кўрсаткич (прогноз) тегишли давлат дастури ёки корxonанинг ваколатли бошқарув органи томонидан белгиланади.

9.8. **Чет эл валютасидан мустақиллик коэффиенти** – импорт ва экспорт нисбати. Импорт қилинадиган товарлар учун тўловлар товарлар экспорти билан қопланганлиги даражаси. Агар қиймат 1 дан кам бўлса – ижобий, 1 дан ортик бўлса, у салбий бўлади.

Барча асосий кўрсаткичлар бўйича корхона аъло даражада ишламоқда.

10. “Ўзаэронавигация” Маркази ДУК инвестицион лойиҳалари:

“Ўзаэронавигация” Маркази ДУК инвестицион лойиҳалари Ўзбекистон Республикаси инвестиция лойиҳаларига киритилмаган

Инвестицион лойихалар номи	Ўлчов бирл.	Инвестиция ҳажми	Молиялаштириш манбалари		1 ярим йиллик		
			Корхонанинг ўз маблағлари	Ташқи манбалар	режа	факт	%
Самарқанд аэропортини ҳаво кемалари парвозларини радиотехник таъминлаш қисмини қайта тиклаш	минг. АҚШ доллари	2 041,8	2 041,8	-	1 470	66	4,47
Тошкент а/п аэродроми учун ILS/DME (2 к-та) узокликни ўлчайдиган радиомаёк билан радиомаёк кўниш тизимини харид қилиш, ўрнатиш ва монтаж қилиш бўйича ҚМИ бажариш 2019-2022 й.й.	минг. АҚШ доллари	1 327,58	1 327,58	-	0	0	0
Термиз аэропортини ҳаво кемалари парвозларини радиотехник таъминлаш қисмини қайта тиклаш	минг. АҚШ доллари	3 994,9	3 994,9	-	632	0	0
Ургенч, Бухоро ш. аэропорт аэродромлари учун КРАМС-4 метеорологик ускуналарни модернизациялаш 2019-2021 й.й.	минг. АҚШ доллари	527,6	527,6	-	93	94	101,95
Тошкент аэродроми учун аб-ҳаво ускуналарини харид қилиш, ўрнатиш ва монтаж ишлари бўйича ҚМИ амалга ошириш 2021-2022 й.й.	минг. АҚШ доллари	1 172	1 172	-	53	0	0
Нукус аэропортида ҳаво ҳаракатини бошқариш ва кузатиш учун кузатув хонаси бўлган диспетчерлик пункти (БДП) биносини куриш	минг. АҚШ доллари	372,5	372,5	-	0	0	0
ХХБ Нукус ҲБ учун ХХБ АТ ускуналарни сотиб олиш ва монтаж қилиш 2021-2023 й.й.	минг. АҚШ доллари	1 180	1 180	-	0	0	0

Корхонанинг инвестиция лойиҳалари ҳаво кемаларида парвозлар хавфсизлигини таъминлашга ва Ўзбекистон Республикаси аэродромларига кўнишга қаратилган.

Ҳозирги пайтда “Термиз аэропортини ҳаво кемалари парвозларини радиотехник таъминлаш қисмида реконструкция қилиш” лойиҳаси бўйича шартномалар ишлаб чиқилмоқда.

11. Иш ўринлари:

Кўрсаткичлар	Сони
Умумий ходимлар сони, ш.ж.:	1 434
Марказий аппарат ходимлар сони	122
Улардан, маъмурий бошқарув ходимлари	55
Таркибга кирувчи корхоналарнинг ходимлар сони	1 321

“Ўзаэронавигация” Маркази ДУК Бизнес-режаси бўйича Маълумот очик ва Давлат активларини бошқариш бўйича агентликнинг сайтида <https://kpi.davaktiv.uz/bussines> жойлаштирилган.

Директор

А.Х.Ашуров

МИБ Бошлиғи

Н.А.Ананова